

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

AUGE, CAIGUDA I SUPERVIVÈNCIA ■ El manresà Joaquim Amat-Piniella va conèixer l'eufòria republicana, la cruesa de la guerra, la vergonya de l'exili i el drama dels camps de concentració nazis, que va relatar en una novel·la, «K.L. Reich», que li va atorgar el reconeixement literari. L'exposició que obre portes avui al vespre s'articula en quatre àmbits biogràfics, narrats cronològicament, que volen donar a conèixer la totalitat de la seva vida i la seva obra

La gran exposició del centenari reivindica una mirada global a la figura d'Amat-Piniella

► La mostra s'inaugura aquest vespre amb la voluntat d'explicar tant la dimensió cívica com la literària de l'autor de «K.L. Reich»

TONI MATA I RIU | MANRESA

■ Groc esclatant per una República que aspirava a fer possible el somni d'un món millor. Vermell sanguinari d'una guerra de tres anys que va enterrar milers d'homes i les esperances de molts altres. Negre de dol, la mort als camps de concentració nazis, l'abisme de la condició humana. I gris com el franquisme, la misèria, la gana, la repressió i la lenta, terriblement lenta, recuperació d'alguna cosa semblant a la dignitat. Els quatre colors simbolitzen les quatre etapes en què s'ha fraccionat la vida de Joaquim Amat-Piniella (1913-1974) a l'exposició sobre la seva figura que aquest vespre (20 h) s'inaugura al Centre Cultural el Casino. Un dels moments culminants de la commemoració del centenari de l'escriptor manresà i una nova ocasió per apropar el personatge als conciutadans del segle XXI.

Àngels Fusté, Llorenç Capdevila, Josep Alert i Joaquim Aloy formen el pòquer de comissaris d'una exposició que s'instal·la des d'avui a la capital del Bages per romandre-hi fins al 24 de juny, i que el 16 d'octubre es traslladarà a Barcelona per ocupar un lloc al Museu d'Història de Catalunya fins a final d'any.

La proposta documental de *Joaquim Amat-Piniella: escriure contra el silenci* és rica i la resolució escenogràfica agosarada. El visitant podrà copsar el vigor de l'obra del personatge a través de nombrosos textos –articles periodístics, cartes personals, fragments literaris...–, amb alguna petita joia en exhibició, com un exemplar d'*El casino dels senyors* dedicat al també escriptor Josep Tomàs Ca-

bot el mateix dia del 1960 que, mentre voltava per Manresa, Amat-Piniella va ser expulsat de males maneres per un dirigent de Falange. Un comportament intolerant que va foragitar Amat-Piniella de la ciutat gairebé per sempre més.

El visitant topará, en irrompre a la sala d'exposicions del Casino, amb un mur assolellat d'alçada raonable que genera bones vibracions. La llum clara i l'ambient d'eufòria dels anys republicans

resulten engrescadors. El relat esquerdat d'uns anys d'esperança. Però una angoixa imaginària s'obre pas progressivament quan es fa evident al públic que darrere la primera paret se n'aixequen tres més que miren més al sostre que al paviment, imponents, creant uns passadissos estrets i opressors, claustrofòbics.

La proposta pretén amarrar l'espectador del sentiment de reclusió –física a les presons i els camps de

concentració, metàfora durant una dictadura que li era hostil– que va patir Amat-Piniella al llarg de bona part de la seva vida. Just a partir del moment que l'exili se li va imposar amb tota cruesa com una realitat indefugible davant el triomf de les tropes feixistes. Qui hagi trepitjat el Casino en exposicions precedents notará el canvi: dels amplis espais que

es construeixen habitualment en cada mostra es passa ara a una reducció que invisibilitza el conjunt.

Joaquim Amat-Piniella va ser secretari de l'alcalde Marcet, un jove combatiu des de les tribunes periodístiques, un crític cinematogràfic lúdic, i va intervenir en el salvament de

Els quatre comissaris de l'exposició, a la sala principal del Centre Cultural el Casino de Manresa. D'esquerra a dreta, Josep Alert, Àngels Fusté, Joaquim Aloy i Llorenç Capdevila